Stand by America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice to all!

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY "American Home" NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 44. CLEVELAND, OHIO, MONDAY APRIL, 14. 1919. LETO XXII. — VOL. XXII.

Kajzer poklican na odgovor, je obtožen 30 velikih zločinov

London, 13. aprila. Noben zločinec, ki je kdaj stal pred kako sodnijo, ni bil obtožen toliko zločinov kot nekdanji nemški kajzer, katerega bodejo zavezniki postavili v najbližji bodočnosti pred mednarodno sodnijo, da odgovarja za svoje zločine. Posebni pododbor mirovne konference je sestavil obtožnico napram kajzerju, in na podlagi te obtožnice bo kajzer sojen. Kolikor je sploh mogočih zločinov na svetu, kajzer je obdolžen skoro vseh izmed njih. Kot se poroča iz Pariza, je kajzer obdolžen sledečih zločinov: 1. Poboja civilistov, 2. uboja talnikov, 3. mučenja civilistov, 4. stradanja civilistov, 5. posilstva, 6. nasilne odpeljave deklet in omoženih žensk za prostitutne namene, 7. deportacije civilistov, interniranja civilistov na jako brutalen način, 9. javnega nasilja, ker je silil delavce drugih dežel, da so delali za nemško armado, 10. nasilnega prilaščenja nadvlade tekom vojškega zasedanja dežel, 11. javnega nasilja, ker je prisilil civilne osebe drugih dežel, da so služile v njegovi armadi, 12. ropa, 13. plenitve tujega premoženja, 14. nepostavnega in abnormalnega izsiljevanja v denarju in prispevkih, 15. izdaje ničvrenega denarja, 16. nakladanja teških kazni, 17. ker je po svoji armadi nalašč pustošil tujo lastnino, 18. ker je bombardiral nezavarovana mesta, 19. ker je uničil verska, dobrodelna, vzgojevalna in zgodovinska poslopja in spomenike, 20. uničevanje trgovskih ladij ter potnikov, 21. uničevanje ribiških čolnov in ladij, ki so vozile živež stradajočim, 22. bombardiranja bolnišnic, 23. napadov na bolniške ladije, 24. ker je kršil pravila Rdečega Križa, 25. rabe strupenih plinov, 26. rabe eksplozivnih šrapnelov, 27. radi povelja, da se ne sme nikomur prizanesti, 28. radi slabega ravnanja z ujetniki, 29. ker je zlorabil mirovno zastavo, 30. ker je zastrupljeval pitno vodo.

Nad en milijon oseb namerava odnesti $4.000.000.000 iz Amerike.

New York, 13. aprila. The American Bankers Association je poslala na vse banke v Ameriki pisma, v katerih se svetuje bankam, da kolikor mogoče preprečijo izseljevanje tujezemcev iz Amerike. Ti tujezemci so se zadnje čase začeli na tisoče in tisoče seliti iz Amerike in nosijo s seboj stotine miljonov dolarjev ameriškega denarja. To je tudi vzrok, da prodajajo tujezemci svoje Liberty bonde. Računa se, da se namerava iz Zjed. držav izseliti 1,300.000 tujezemcev, in ti ljudje bodejo nesli s seboj najmanj $4.000.000.000, ali petino vsega denarja, kar se ga je nahajalo v Zjed. državah pred vojno. Trdi se, da je temu kriva jako spretna in premetena boljševiška propaganda, ki namerava izvabiti ameriški denar v Evropo da nepoučene delavce pridobi za svoje namene.

Francozi niso zadovoljni z Wilsonom

Pariz, 13. aprila. 300 državnih poslancev francoskega parlamenta se je podpisalo na svečano izjavo, katero je v originalu priobčil francoski senat. V tej izjavi pravijo francoski državni poslanci, da se mora dobiti od Nemcev popolno zadoščenje in popolno povračilo vsega dolga ter škode, katero so povzročili Nemci in vsi oni, ki so odgovorni za vojno. V pogodbi Lige narodov se mora staviti garancija, ki naj jamči narodom, da se enaka vojna ne bo ponovno začela.

Francosko časopisje je zadnje čase jako nevoljno nad Wilsonom. Wilson nikakor ne priznava vseh francoskih zahtev napram Nemcem, ampak skuša najti srednjo pot. Pariško časopisje piše: Mirovne konference se vršijo skrivaj, toda dosedaj se je to skazalo, da nima nobene koristi za narode. Vsi francoski predlogi, ki so bili stavljeni, da se odškoduje francoski narod za vojne zgube so našli silno nasprotstvo pri Angležih in pri Amerikancih, pri Wilsonu in Lloyd Georgu.

POGREBNIKI NA ŠTRAJKU.

Stettin, 13. aprila. V tem mestu so šli na štrajk možje, ki kopljejo mrtvaške jame. Zahtevajo, da jim mesto kupi lopate za kopanje. Mnogo trupel je nepokopanih.

VLADA BOLJŠEVIKOV ODSTRANJENA.

Munich, 13. aprila. Glasom izjav nemškega časopisja, so zmerni elementi strmoglavili vlado boljševikov v Monakovem na Bavarskem. Socijalisti in kršanski socijalisti so na krmilu vlade.

VOJNE GROZOTE NA OGRSKEM.

Kodanj, 13. aprila. Strahovlada se je razširila po celem Ogrskem, glasom izjave 50 ubežnikov, ki so prišli sem. Strojne puške delujejo ves dan po ogrskih ulicah, ljudstvo se neprestano pobija, vladne čete morijo in plenijo. Umori in ropi so nekaj navadnega. Skoro vse trgovine so zaprte.

STOTINE DELAVCEV UBITIH.

Kodanj, 13. aprila. Časopisje poroča o novem klanju med boljševiki in socijalisti po raznih nemških mestih. V Dusseldorfu je bilo sinoči v uličnih bojih ubitih 157 delavcev in nad 200 ranjenih.

— Podružnica dr. Janez Ev. Krek št. 1. S.N.Z. ima svojo mesečno sejo v sredo 16. aprila ob 8. uri zvečer v Grdinovi dvorani. Radi nujnosti so člani prošeni za veliko udeležbo.

Vlada priredi v torek zvečer v Knausovi dvorani shod za Slovence

Rojaki, državljani in drugi! Vlada vas pozivlja na delo vse lojalne Amerikance in druge patrijotične rojake, ki ste bili vedno na strani ameriške vlade, kadar vas je pozvala na delo. Prosili vas bodemo samo toliko, kolikor nas prosi ameriška vlada, da se organizirano pripravite na "Posojilo zmage in Svobode". Že par tednov smo apelirali neprestano na naše rojake, da se zglasijo za delo pri Liberty posojilu. Vlada je pričela dovolj zgodaj z delom, pričakuje, da se sedaj ravno tako odzovemo kakor smo se odzvali prej. Vlada nam pravi, da je to zadnje posojilo Svobodi največje važnosti, da je to posojilo kot pečat, s katerim zapečatimo vsa druga dela, ki smo jih storili iz ljubezni napram naši ljubljeni ameriški domovini. Vsa vojna posojila so bila v prospeh vojne, da zmaga pravica, da bodejo narodi svobodni, da med drugimi tudi naš slovenski narod dobi vlado, kakoršnjo sam postavi, svobodno, pravično, kjer bo pravica za vse enako, brez kraljev, ampak prava ljudska narodna vlada. Da ni ameriško ljudstvo toliko storilo v ta namen, tedaj bi se vojna še danes vlekla, padlo bi stotisoče mož in fantov več, kupovati bi morali bonde še naprej. Toda ameriška vlada je znala uspešno voditi vojno naročila je ogromne predmete za vojno, tega se je sovražnik ustrašil, ker ni pričakoval, da se bo ameriški narod tako eno dušno odzval klicu svoje vlade. Sovražnik je odnehal ravno raditega, ker je videl, kako strašno se Amerika pripravlja, in to je rešilo življenje stotisočim, milijonom!

Sedaj je treba, da zadnjič skažemo svojo naklonjenost, svojo ljubav napram naši novi domovini. Toda ali je prijetno delo Liberty bonde prodajati? Kakšne težave so hoditi po hišah in bodriti ljudi, da denejo $50 ali $100 v najmočnejšo banko sveta, v blagajno Združenih držav Ameriških. Nekaterim se zdi to delo poniževalno, drugemu pretežko, tretjemu neprijetno. To pa prihaja odtod, ker ne pomislimo na važnost dela. Prodaja Liberty bondov je najbolj važno delo izmed vseh drugih del, objednem pa najbolj častno delo. Noben stan ni previsok za to delo, nihče ne bi smel iskati izgovora. Bodisi trgovec, učenjak, podjetnik, delavec, zdravnik, vsakdo bi moral prijeti za to delo. Zakaj? Zato, ker je tvoje življenje, tvoj zaslužek, tvoje imetje odvisno od uspeha tega posojila. Tako bodemo imeli položaj, kakor si ga sami ustvarimo, mi vsi skupaj smo vlada, in vse kar storimo, storimo sebi in kadar nas vlada pozivlje, nas pozivlje v našo korist. Tako je z Liberty posojilom.

Ne smemo pozabiti, da smo v svobodni Ameriki, potegnimo mreno izpred oči, poglejmo v duhu, kako strašno trpijo narodi drugod, poglejmo pa kako je tukaj. Drugod cela leta niso videli siromaki mesa, boljše hrane, in v Ameriki imate vsega tega dovolj. Tarnamo, da, večkrat tarnamo, ker to je prirojeno naravi, toda ali ne bodemo radi storili nekaj za reveža, ki je največji siromak sveta, ali ne bodemo posvetili, kar je v naših močeh, da ustrežemo naši vladi, ki hoče pomagati vsem zatiranim? Ali ne bodemo mi se odzvali klicu vlade, ko vidimo, koliko milijonov ameriških mladeničev in mož je radovoljno šlo žrtvovat svoje življenje? Pomisli, da celi svet v največji hvaležnosti dviguje roke proti Ameriki. Ne verujemo, da bi se dobil človek, ki bi mogel temu ugovarjati. Kdor je v resnici toliko reven in brez dela, pa naj ima vsaj dobro voljo, da raje reče dobro besedo kot slabo. Tudi to se mu bo štelo v priznanje.

In sedaj pa,, slovenski ameriški državljani, ali vas res ni mogoče dobiti za delo za Liberty bonde. Vlada vam nudi tukaj priliko: V torek, 15. aprila ob 8. urizvečer se vrši državni shod v Knausovi dvorani. Višji uradniki naše vlade bodejo govorili na tem shodu. Vsakega državljana dolžnost je, da pride na ta shod, pa tudi vseh onih, ki sedaj iščejo papirje in vseh sploh, ki so tu v Ameriki. Bratje, stvar je resna, ne odlašajte. Sklenite, da greste na shod, kamor vas vabi vlada.

Ne naredimo sramote slovenski naselbini, Slovenci, pokažite, da vam je čast služiti Ameriki. Kdor ne bi mogel na shod, naj se oglasi za delo za Liberty bonde v uredništvu tega lista, pri A. Grdina ali pri Frank Hudovernik. Imena vseh, ki se priglasijo bodejo tiskana v listu. Slovenci, bodite možje, pojdite na delo za najbolj plemenito stvar. To se tiče delavcev kot trgovcev. Vsak je dolžan kaj narediti.

Gorenje vrstice nam je sporočil Mr. Anton Grdina kot vladni pooblaščenec za Victory Loan v 23 vardi.

— Šola za državljanstvo se vrši ta teden le v pondeljek in torek zvečer, potem pa ne več do pondeljka 28. aprila nakar se zopet začne s poukom. 46 rojakov je že prestalo skušnjo za državljanstvo iz te šole z odličnim vspehom.

— Vsi oni nedržavljani, ki so bili tekom vojne in terniranj in so sedaj izpuščeni na svobodo, se morajo vsak teden javiti pri zvezinem maršalu v glavnem poštnem poslopju, in poleg tega mu morajo izročiti svojo sliko.

— Delavci v tovarni The Kundz Mfg. Co. po številu 2000, so se pomirili s kompanijo. Prvotno so delavci zahtevali 44 urno delo (na teden) in 50c. plače na uro. Dogovorili so se sedaj za 45 urno delo in približno 45c. na uro plače. Delavci so se vrnili danes na delo.

— Na 60. cesti je bil v petek ponoči precejšen pretep. Noži so imeli glavno besedo. Več rojakov je bilo prizadetih. Enega so pa vsega razmesarjenega odpeljali od 2. uri zjutraj v bolnico. Rojaki, kadar imate vroče glave, spustite mrzle vode na njo nikdar ne dajajte duška sramotnim in nečednim dejanjem, ki škodujejo ugledu celega naroda. Pretep nikomur ne koristi. Pameten mož odneha.

— V Adamovi obleki je prišel Arthur Leestrom v fini hotel Winton. Kakor tedaj, kadar jastreb plane nad piščeta, so dekleta, uslužbena v hotelu, se razkropila po raznih skrivališčih, padala v omedlevico, kričale na pomoč, itd. dokler ni dospela policija, ki je modernega Adama odpeljala v zapor. Povedal je na policiji, da se ga je prevč "nalezel" pa ni vedel, ali je oblečen ali gol.

— Joe Hlebes, 3567 Croton Ct. stanujoč igra rad "66" dela nikdar, pije pivo, oskubi svoje prijatelje pri igri, ženo pa, ki ga ozmerja, navadno pretepe. Zadnjo soboto pa je bilo ženi dovolj tega, dala je "dedca" zapreti, še poprej pa ga je pošteno namlatila z metlo. Sodnik je ljubeznivega možička obsodil na $25 globe, potem pa mu je kazen odpustil z ozirom na dejstvo, da jih je dovolj dobil po grbi od svoje ženice.

— Zlobni adutje, ki so napadli grškega duhovna Rev. Curathuasias na Bolivar Rd. so pa res "junaki." Šest "korenjakov" ga je s palicami podrlo na tla in mu odneslo 55c.

— Stranka suhih je naprosila county komisarje, da naj nikar ne zgradijo ječo, ki bo veljala $1,500.000. Sedaj ko bo pijača odpravljena, sploh ne bo nikogar, ki bi potreboval zapor, kajti ljudje bodo "pametni" in brez grehov. Radovedni smo le, kam bodo zapirali one "suhoče" ki v javnosti pridigajo prohibicijo, doma v tajnih in temnih kleteh pa uživajo najboljšo kapljico.

— John Saha je bil obsojen na 6 mesecev zapora in $500 kazni, ker je v pijanosti ženo pretepel. Družina stanuje na W. 105 St.

— To poletje začnejo graditi novo univerzo za zdravnike v Clevelandu, novo bolnišnico ter dispenzarij za otroke. Vse stavbe skupaj bodo veljale, ko bodejo dogotovljene $8,000.000. Stavbe se postavijo na Euclid ave. blizu Abington Rd.

— **Kdor ima pripravljene zaboje za staro domovino, je prošen, da jih pripelje na zbiralno postajo k Anžlovarju že od 3. ure naprej, radi silnega navala, ki vlada zvečer. Naročenih je še nekoliko novih malih zabojev in kdor ga želi imeti naj se takoj zglasi pri Anžlovarju.**

— Danes se vrši seja direktorija Slov. Nar. Doma, točno od pol devetih zvečer v prostorih S. N. Doma. Direktorji so prošeni, da so vsi navzoči.

PERMIT.

Published and distributed under permit No. 19 authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio.

By order of the President,
A. S. Burleson,
Postmaster General

Nemška vlada je hotela uprizoriti revolucijo na Češkem.

Zurich, 13. aprila. Češka vlada trdi, da je nameraval nemški zunanji minister in nemški mirovni pooblaščenec grof Brockdorf-Rantzau uprizoriti revolucijo na Češkem in izkoristiti revolucijo v nemške namene. Toda češka vlada v Pragi je še o pravem času zvedela za načrt, in ko je hotel 1. marca nemški konzul v Pragi, dr. Paul Schwarz odpotovati v Berlin, ga je češka vlada dala aretirati. Ko je češka vlada preiskala kovčke nemškega konzula, so dobili mnogo pisanja, iz katerega se dokizuje, da so Nemci hoteli uprizoriti revolucijo med Čehi. V enem pismu je pisano sledeče: Minister za zunanja dela, grof Brockdorf-Rantzau mi naznanja, da vam sledeče sporočim: Dr. Schwartz kot konzul v Pragi naj skuša, da pride v zvezo z vsemi prominentnimi ljudmi na Češkem. S pomočjo teh naj se ustvari političen komplot napram češki vladi in v slučaju, da pride to na dan, odpokličemo dr. iz Prage dr. Schwartza domov.

Načrt nemške vlade je bil zanetiti plamen revolucije na Češkem in izkoristiti to priliko, da se odtrga Čehom vse pokrajine, kjer biva deloma nemško prebivalstvo. Zarota je prišla na dan po nekem nemškem dekletu, Juliji Pahlen, ki je bila uslužbena pri nemškem konzulu v Pragi in je z neprevidno govorico izdala načrte svojih mojstrov.

Francozi dobijo Saar dolino. Japonske zahteve enakosti niso sprejete

Pariz, 13. aprila. Konferenca velevlasti v Parizu je včeraj sprejela točko, da se dovoli Francozom dolina Saar za "večne čase", in da so Francozi opravičeni do vsega premoga, kar se ga nakoplje v teh nemških okrajih.

Nadalje je bil zavržen predlog japonskih mirovnih poslancev, da se smatra vse narode enakim v Ligi narodov, brez ozira na barvo ali rod. Japonci so jako vznemirjeni ker nimajo enakih pravic pri Ligi narodov.

WILSON IN RUSIJA.

Pariz, 13. aprila. Predsednik Wilson je včeraj na mirovni konferenci sprožil predlog, da se pošlje v Petrograd in druga večja ruska mesta dovolj hrane. Wilson je mnenja, da se bo s pošiljatvijo hrane najbolj upešno dalo boriti proti boljševizmu. Če dobijo Rusi hrano od zaveznikov, bodejo kmalu zavrgli svoje boljševiške voditelje, ki nikakor niso v stanu preskrmeti hrano za Rusijo.

PIJAČA ZASTONJ VSEM!

Dunaj, 13. aprila. Boljševiška vlada v Budimpešti dela ogromne priprave, da se dostojno proslavi 1. maj. Vsa poslopja bodejo okrašena z rdečimi zastavami. Vlada je nakupila ogromne množine žganja in vina in vsi boljševiki dobijo ta dan pijačo zastonj.

OPERACIJE V AMERIŠKI ARMADI.

Washington, 13. aprila. Kakih 4000 ameriških vojakov je zgubilo roke ali noge tekom vojne in morajo dobiti umetne noge ali roke. To je malo število v primeri s tremi miljoni vojakov v ameriški armadi. 125 vojakov je v bitki popolnoma oslepilo. Vlada daje vsem vojakom umetne roke ali noge in poleg tega jim plačuje dosmrtno pokojnino.

Wilson bo prepovedal prohibicijo?

Wsahington, 13. aprila, Daniel C. Roper, Commissioner of Revenue, se je izjavil, da ni gotovo, da nastane po 1. juliju splošna suša glede opojnih pijač v Zjedinjenih državah. Ko se je vršila vojna, je Wilson podpisal postavo, ki določa, da tekom vojne in demobilizacije se mora ustaviti prodaja in izdelovanje vsake opojne pijače v Zjedinjenih državah, in sicer od 1. julija 1919 naprej. Toda kongres medtem ni naredil nobene postave in določil, kako naj se splošna prohibicija v Zjed. državah spolnjuje. Vlada nima na razpolago niti postavnih točk niti moštva ki bi po raznih državah skrbelo, da se postava o prohibiciji spolnjuje. Raditega je komisar Roper mnenja, da bo predsednik Wilson enostavno odpravil točko, ki pravi, da mora 1. julija zavladati splošna prohibicija. Mnogo upljivnih prijateljev mu je svetovalo na ta način, in predsednik Wilson je pri volji to storiti, ker je mnenja, da splošna prohibicija ni zadeva skupne ameriške vlade, ampak zadeva volivcev vsake posamezne države.

Če se ne skliče med 1. majem in 1. julijem izvanredno zborovanje kongresa, in če se pri izvanrednem zborovanju ne naredi postava glede spolnjevanja prohibicije, tedaj je skoro gotovo, da ostanej Zjed. države 'mokre" kot dosedaj.

51.000 SMITHOV.

Washington. V ameriški armadi se je nahajalo 51.000 vojakov, ki so se imenovali Smith, 29.000 je bilo Johnsonov in 22,3000 Jones. Kako natančna je morala biti vojna uprava, da ni zamenjala raznih oseb, kaže dejstvo, da je bilo v eni sami diviziji 378 vojakov, katerih imena so bila enaka, namreč: John Smith.

ZAPATA MRTEV.

Mexico City, 13. aprila. Najbolj razvpiti meksikanski bandit, general Zapata, je bil včeraj ubit od vladnih čet ki so ga napadle na njegovi farmi.

ANGLIJA DOBI $20,000,000

Ameriška vlada je ponovno posodila Angliji 20 miljonov dolarjev. Skupni dolg Anglije Ameriki znaša nekoliko $2,456,000,000.

"AMERISKA DOMOVINA"
(AMERICAN HOME)

NAROČNINA:

Za Ameriko - - - - $3.00 || Za Cleveland po pošti - $4.00
Za Evropo - - - - - $4.00 || Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher — LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

63 NO. 44. Mon. April, 14. 1919

Italijanska nasilstva v Istri.

Ker je postajalo obnašanje zbranih ljudij vedno bolj preteče—začeli so mi pljuvati v obraz, vleči me za haljo, metati vame pesek in me tolči s pestmi — sem se zopet začel bati za življenje. Kraljevi karabinijeri, ki so pazili name, so gledali to počenjanje mirno in smehljaje.

To je trajalo od 12.45 do 1.30, ko sem stopil na vlak. Toda s tem še ni bil konec. Celo pot od Svete Lucije do Pirana so renegati in italijanski delavski sloji (otroci, dečki in deklice ter ženske) kričali in mi grozili. Karabinijeri so me prisilili, da sem se moral vsesti, tako da niti stati nisem smel po svoji volji!

Sedel sem tam kake pol ure; množica me je še vedno zasmehovala, otroci so me porivali in vlekli, in vse to so gledali moji stražniki smehljaje in ničesar rekli k temu.

Ob dveh popoldan so me odpeljali. Zuccon in njegova družba sta se požurila. Kaj sem prestal od dveh do pol štirih, se ne da popisati. "Doli s Slovani! Slovanske svinje! Na vešala s Slovani! Kje so dekleta nune? Halo, straža,, izroči mi to svinjo, tega Hrvata, in pusti mi, da ga umorim, da mu uničim njegovo življensko silo, in ugasim svojo žejo z njegovo krvjo... O, ko bi smel..." Zuccone pesti so bile pod mojim nosom, moje življenje je bilo v nevarnosti! Stražniki so ga nekoliko zadržali, toda vpitje in udarci so se nadaljevali. Nekaj italijanskih vojakov, ki so šli na dopust, so se ustavili pri nas, nahujskani od Zuccona, so me hoteli umoriti. Neki starejši vojak, bolj pameten, kot ostali, jim je odgovarjal. Otroci so mi še dalje nagajali in me tepli. Končno je vendar dospel vlak. Ko so me karabinijeri potiskali v tovorni voz za teleta, me je neka baraba, nahujskana od Zuccona, zgrabila za ovratnik, ter povzročila s tem obilo smeha. Stal sem na vozu, tako da me je mogel vsakdo videti. Kričanje ni ponehalo. Bilo je kakih 80 oseb z vojaki vred. "Slišiš, stražnik, izroči nam tega Slovana, da ga ubijemo!"so kričali besno pod vodstvom učitelja Zuccona. In res, dva od njih sta skočila na voz, da bi me potegnila doli, toda orožniki so jih potisnili nazaj. Ko je učitelj videl, da se mu ne bo posrečilo, dobiti me živega v roke, je poklical svoje učence in jih nagovoril: "Pridite sem, moji učenci, in oglejte si še enkrat tega slovanskega duhovna ter mu pljuvajte v obraz; storite to, ker vam pravim jaz, vaš učitelj, Italijan!" Otročiči so pričeli pljuvati name, odraščeni so jih posnemali v tem in končno se jim je pridružila tudi vredna žena učitelja, ki je doma iz Kopra. Tudi ona me je opljuvala in hujskala ljudi.

Množica me je na vsak način hotela dobiti živega v roke. Napadli so še enkrat voz, toda brez vspeha. Predno se je pričel vlak pomikati, mi je učitelj zaklical: "Hotel sem te dobiti v roke, Slovan, da bi izpil čašo britkosti do dna..." Morete si sami predstavljati, kakšno odhodnico so mi napravili, kriče, groze in pljuvaje name.

18. decembra sem spal v Kopru na slami in brez večerje. 19. decembra so me prepeljali sem (v Trst) v zapor v ulici Via Trigor, kjer se nahajam še sedaj, **ne da bi bil le enkrat zaslišan.**

15. decembra je Zuccon povabil vse italijanske častnike (v Sveti Luciji) na obed in pri tej priliki jih je hujskal proti Jugoslovanom v splošnem, zlasti pa proti domačim duhovnom.

Jaz sem vedno opravljal službo božjo v cerkvi v Sveti Luciji za Slovence in Hrvate — narodna stvar je le počasi napredovala—in pozival prebivalce, naj pošiljajo svoje otroke v šolo družbe sv. Cirila in Metoda—in odtod Zucconova maščevalnost!

Na praznik Vseh svetnikov je stopil v cerkev v Sveti Luciji, snel podobo sv. Cirila in Metoda, jo nesel ven, vrgel na tla in jo raztrgal na tisoč koscev.

Pri belem dnevu je Zuccon pograbil slovensko deklico Vizintin za vrat in jo pobil na tla, samo zaradi tega, ker je Slovenka.

Poskušal je ustreliti dva Slovenca Benetič, (očeta in hčer,) samo zaradi tega, ker čutita slovensko. Benetič mu je odvzel samokres in ga izročil poveljujočemu častniku posadke v Piranu; Zuccon pa se dela še vedno velikega na svobodi, čeprav mu je bilo odvzeto orožje. Neki slovenski ženi, ki živi blizu šole, je rekel: "Sedaj, ko so prišli Italijani, sem jaz vaš Bog!"

Absolutno je prepovedano, govoriti na ulicislovenski! V Corte je bila izdana odredba, da se mora v šoli poučevati italijanski.

Vojaki, ki so me spremljali, so mi rekli: "V Corte ne smejo več govoriti slovenski, govoriti bodo morali torej italijanski!" Na moje mesto so poslali nekega italijanskega vojaškega kaplana, ki zna toliko slovenski, kot jaz kitajski. Ubogo ljudstvo!

Iz tega, kar sem Vam povedal, bodete lahko spoznali, da je bilo vse to uprizorjeno iz same zlobe. Tako se je godilo nam, ki smo zagovarjali in branili narodne koristi. In jaz nisem bil edini! Danes so prignali dr. Breclja iz Gorice.

Dr. Robba je povedal mojemu nečaku, da me ne bodo postavili pred sodnijo, da sem temveč interniran.

In moja krivda? 1.Hotel nisem pridigati v italijanskem jeziku;

2. dokazoval sem nekemu italijanskemu častniku, da bo istrsko vprašanje odločila edinole mirovna konferenca;

3. največja moja krivda pa je da sem Slovenec

Prosim Vas, gospod, da sporočite vse to vladi v Belgradu, (slabega sem zdravja—ječa je ječa—in nisem kriv) ter jo pozovete, da podvzame korake, in izposluje ne samo mojo svobodo, temveč svobodo vseh mojih bratov Slovencev inHrvatov, ki ginejo tu."

Trst, 14. januarja 1919.

Andrej Nartnik.

Naši dopisi.

Dopis iz Francije.

Arzheim, Germany, 19. marca. Cenjeno uredništvo. Ker se nisem oglasil v vašem listu od 15. oktobra lanskega leta, je gotovo čas, da vam kaj sporočim o tukajšnih razmerah, da ne bodete mislili, da počivam "somewhere in France" z drugimi našimi mladeniči, ki so padli na polju slave, v Franciji. Sedaj se nahajam na zemlji, kjer so predkratkim prepevali "Deutschland ueber alles", toda danes je "Žerman" "unter", mi smo pa "ueber alles".

Odkar sem vam zadnjič pisal tukajšni vojaki veliko slabega prestali in bili smo v groznih nevarnostih. Zadnjih par mesecev se nam je zdelo, da so se Huni z vso svojo silo napenjali, da bi ustavili naše prodiranje, toda vse je bilo zastonj. Neprestano so nas ponoči bombardirali, ali malokdaj so kajdruzega zadeli kot prazno zemljo. Gotovo so nam delali nekoliko nadlege, kadar so pričeli žvižgati s svincem in šrapneli okoli glav. Najbolj so nas razburili ponoči, ker nam niso pustili spati. A vendar je bilo veliko bolje za nas kot pa za Hune, kajti naši šrapneli in kroglje so jim padale po glavah, če pa še to ni bilo dovolj, da jih prepodimo, so se pa dvignili naši zrakoplovci, po dvesto ali tristo skupaj, ter so jim nasuli na trde butice nekaj še bolj trdih krogelj, da so se njih glave omajale. Seveda, bombardirati sojih morali največkrat v velikih gozdovih, kjer so se Nemci vselej prav radi skrivali. Tudi vreme smo imeli neprestano jako slabo, posebno zadnjih par mesecev vojne. Mrzle so bile naše podzemeljske luknje, deževalo pa je neprestano. Pa se nismo dosti zmenili za to. Naša ideja je bila: "Victory is ours so let us finish this war and go back to God s land, for this is no place for us!"

Po zaključenem premirju smo kmalu odkorakali v Luxemburg, odtam pa v Nemčijo. Korakali smo približno dvesto milj proti stari reki Reni. Ko smo prišli na nemško zemljo so nas Nemci jako postrani gledali, pa se nismo zmenili za njih poglede, nekateriso nas pa še precej lepo sprejeli. Seveda zapeljani nemški narod je mislil, da bodemo mi ropali kakor so to Nemci delali, ko so se nahajali v Franciji in Belgiji. Da, nemški častniki so bili še toliko hudobni, da so svoje ljudi strašili, ko so se umikali pred nami, s tem, da jih bodemo mi morili, kradli jim, preganjali jih, itd. Sedaj pa vidi nemški narod, da mu ni nobene sile, dokler se nam ne obotavlja.

Kar se tiče velike nemške umetnosti, velikanske nemške "kulture" in "naprednosti", o katerem se je toliko pisalo pred vojno, sedaj vidimo, da vse skupaj ni nič druzega kot velikanski "bluff". Nemški narod bo moral še sto let živeti, da se bo lahko primerjal z Ameriko, pa naj si bo v kateremkoli oziru hoče. Mi Slovenci smo jih že prej dobro poznali,toda Amerikanci so bili zelo začudeni, ko smo prišli na nemško zemljo in videli Nemce tako zanemarjene. Pomisliti moramo namreč, da v Nemčiji ni divjala vojna, da noben sovražnik ni prišel v Nemčijo. Toda razmere pri Nemcih so uprav suženjske, nobene svobode, nobenega spoštovanja do človeka, so kakor hlapci ali čreda, katero pastir vodi kamor hoče. O "kulturi" sem v Nemčiji prav malo videl.

Tukaj je zelo dolgočasno za nas ameriške vojake, vedno gledamo, kdaj bo prišel dan odpotovanja za nas. Menda so na nas, 308.inženirski polk, pozabili. Iz Ohio smo doma, pa bi se kdo za nas potegnil, da tudi mi v kratkem zagledamo ljubljeno ameriško zemljo.

Jaz sedaj študiram, da se malo kratkočasim, toda primanjkuje mi knjig za učenje. Rajše danes kot jutri bi odsel v Ameriko, vendar pa,ako bi bilo mogoče vojsko napovedat tem italijanskim zverinam sem pa takoj pripravljen se še naprej bojevati. Ravno danes sem čital v "New York Herald", da so te polentarske zalege napadle z noži jugoslovanska dekleta in žene. Mi amerikanski vojaki zelo preziramo te italijanske surovine, in če nam bi bilo mogoče nad nje iti, bi jim že pokazali.

Naj moje pisaje zadostuje, se že zopet oglasim.Pozdrav vsem naročnikom "Ameriške Domovine", katero tudi mi vojaki tako ljubimo, pozdravljam pa tudi vse znance in prijatelje v Clevelandu.

Louis A. Starce.
Medical Dept. 308th Engineers.

Iz Collinwooda. — Na delničarski seji Slovenskega Doma v Collinwoodu se je skleniło, da se nopravi pohod k ogelnemu kamnu. Vsem rojakom Slovencem in Slovenkam v Collinwoodu in okolici je že znano, da se je pričelo graditi Slovenski Dom,da so se uresničile naše želje in hrepeneje ter upamo, da se bo-demo v kratkem času veselili v teh prostorih. Ker čas še ni določen, kdaj se vrši pohod, hočemo to ob pravem času naznaniti.

Torej rojaki in rojakinje, kar nas je v Collinwoodu in okolici, možje, fantje, žene in dekleta, vsi prihitimo dotični dan na določeni prostor. To ne gre v nobene politične namene, to je le v prid našegadragega slovenskega naroda. Vsi skupaj se lahko zberemo pod zaščito ameriške in slovenske zastave, in če bodemo tako naredili, imamo velik uspeh. Dragi očetje in matere, kako veseli bodete ko vidite na odru svoje sinove in otroke prirejati razne igre ali prepevati lepe pesmi? Videli jih bodete kako se pošteno vesele. Mladina rabi dosti razvedrila, domači prostori ji ne odgovarjajo, in tako zahaja mladina med tujce in se ne ve, kakšna je njena zabava, tako se pokvarijo pa tudi odtujijo svojemu materinemu jeziku, katerega nekateri celo mrzijo. Ako ne dabimo v kratkem Slovenskega Doma v Collinwoodu, čez deset let mladina ne bo znala več slovensko govoriti.

Upam, da se nas bo mnogo udeležilo tega "pohoda." Dajte svojim otrokom tudi par centov s seboj, katere naj daruje za Slovenski Dom v Collinwoodu. Že sedaj v njih mladosti jih učite radoarnosti do svojega naroda. Torej še enkrat prosim v imenu vseh delničarjev Slovenskega Doma v Collinwoodu, da se udeležite tega pohoda, da bo veličastneje zgledalo, dobili bodemo večji utis pri drugih narodih in ponosni bodemo sami na sebe radi svoje zavednosti.

Na svidenje pri pohodu za Slovenski Dom. Mal polozi dar, domu na oltar.

Anton Rotar.

IZ ZGODOVINE JUGOSLOVANOV

Vsak dan slišimo, da smo si Slovenci, Hrvatje in Srbi bratje ter da tvorimo troedini narod. Marsikomu izmed nas pa je še neznana naša zgodovina; zato hočem v naslednjih vrsticah podati nekaj točk iz naše zgodovine, ki bodo pokazale, da smo Slovenci, Hrvatje in Srbi v resnici bratje, sinovi ene in iste majke Slave, obenem pa bomo tudi videli, kako enako usodo smo imeli skozi več stoletij.

V začetku šestega stoletja se je preselil eden izmed slovanskih narodov izza Karpatov v pokrajine ob dolenji Donavi: ta narod so bili Sloveni, predniki današnjih Slovencev, Hrvatov in Srbov. Imeli so skupno ime in skupni jezik. Žal,-da nismo ostali dolgo združeni, kajti že sredi šestega stoletja smo se ločili Slovenci od svojih bratov, ter smo jeli prodirati na ozemlje današne Ogrske, odtod pa dalje proti zapadu, kjer smo zasedli velik del Vzhodnih Alp, dočim so Hrvatje in Srbi ostali na Balkanskem polotoku. Vsled te ločitbe je polagoma gineval skupni jezik, v teku stoletij se je spremenil v razna narečja, ki jih govorimo dandanes od Alp do Črnega, Egejskega in Jadranskega morja.

Slovenci so kaj kmalu čutili posledice ločitve od svojih krvnih bratov Srbov in Hrvatov. Podjarmili so jih mongolski Obri ali Avari. Za nekaj časa jih je rešil iz stiske prvi slovanski kralj, Samo, ki je združil v svoji državi češke Slovane, polabske Srbe in Slovence; mogoče je, da je segal Samov vpljiv tudi do Hrvatov in Srbov. Toda po Samovi smrti je razpadla njegovo država in Slovenci so prišli zopet pod obrski jarem. V tej stiski je zaprosil slovenski vojvoda Borut Bavarce za pomoč; dobil jo je, Obri so bili premagani, a za to uslugo so morali Slovenci odslej priznati bavarsko—frankovsko, to je,, nemško nadoblast. Kaj kmalu so začutili neusmiljeno pest nemških uradnikov, četudi so smeli še obdržati svoje domače vojvode.

Nič bolje se ni godilo bratom Hrvatom, ki so si ustanovili pod velikim županom Ljudevitom Posavskim med Dravo Savo in Kolpo državo, imenovano Posavska Hrvaška. Tudi te Hrvate so postili frankovski grofje. Zato se je dvignil zoper nje Ljudevit Posavski. Mnogo Slovencev se mu je pridružilo, a vsi so bili premagani; odslej niso smeli Slovenciimeti nič več domačih vojvod; nadomestili so jih nemški grofje; tedaj se je začelo za nas gorje, ki smo ga čutili vsi še pred par meseci. Nemci so jeli ponemčevati naše kraje, pokrajina za pokrajino je padla kot žrtev ponemčevanja, malo nad Mariborom se je šele ustavila.

Nekoliko srečnejša je bila zgodovina Hrvatov v poznejšem času. Okoli leta 910. se je posrečilo hrvaškemu kralju Tomislavu združiti vse

Dalje na tretji strani.

Velikonočni Prazniki

so pred durmi, zato se priporočam cenj. slovenskemu občinstvu za nakup svežega ali prekajenega mesa kot:

Izvrstno napravljene želodce, fine šunke izvrstno prekajene mesene klobase, plečeta ter vse, kar si srce poželi za velikonočne praznike.

Imam tudi vedno veliko zalogo dobrega, svežega mesa, kokoši, teletino in drugo.

Jaz sem odprl mesarijo na tem prostoru šele pred kratkim ter bom skušal vse kar bo v moji moči, da bom vsakemu točno postregel. Cene so pri meni prav zmerne.

Priporočam se za obilen obisk

JOE ŠETINA,
3836 ST. CLAIR AVE.

Bolni možje in žene.

Če niste mogli dobiti odpomoči za svojo bolezen in ste zgubili vse upanje da bi ozdraveli, tedaj se oglasite pri nas, da vas zastonj preiščemo, dajte, da vam mi povemo kaj moremo narediti za vas. Jaz imam dvanajst let skušnje v zdravilstvu in medicini, ko sem zdravil vi bodete imeli dobiček mojega znanja vsak čas, kadar se oglasite pri nas. Dali vam bodemo najboljše moderno in praktično zdravljenje, ki je v moji moči, bodisi s pomočjo elektrike ali modernega zdravilstva. Če po mojem mnenju vam ne morem pomagati niti vam koristiti, tedaj ne maram vašega denarja. Če ste bolni, slabi, nervozni, vprašajte najprej mene.

MOŽJE in ŽENSKE

ki trpijo na kronični bolezni, ki so nervozni, imajo slabo kri, imajo imajo kožne ali druge komplicirane bolezni ali nerednosti, ali ki imate želodčne, jetrne ali druge neprilike, ali če imate revmatizem, bolečine v hrbtu ali sklepih, zgubo apetita, glavobol, zaprtje, vrtoglavost, glavni katar, nosni ali vratni, tedaj vprašajte mene.

NIKAR NE ZAPRAVLJAJTE PREVEČ DENARJA.

Moji uradi so opremljeni z najbolj modernimi električnimi aparati in mehaničnimi pripravami, ki so dali pomoč, kadar druge metode niso mogle pomagati.

Stotine operacij za moške in ženske se je posrečilo, ker so bili zdravljeni po modernih in uspešnih zdravniških metodah.

Moji računi za zdravljenje so jako mali in nič več kot morate vi plačati za pomoč in korist ki jo dobite od nas.

POMNITE, preiskava in nasvet je zastonj. Odlašanja, zanemarjanje, nepravilno zdravljenje je nevarno. Pridite k nam takoj, če potrebujete službe in skušnje popolnoma izkušenega zdravnika.

Uradne ure: 9. zj. do 4. pop. Zvečer od 6. do 8. **DR. KENEALY** v nedeljah in praznikih od 10. zj. do 2. pop.

647 Euclid ave. 2 nadstropje, Republic Building, Cleveland, Ohio.

Delo dobijo

Hrvatje za vožnjo in podajanje opek, stalno delo, dobre plače. Plača voznikov $1.00 na tisoč za blok, 70c. za tisoč za opeko. Mi operiramo štiri velike tovarne v Canton, Ohio in lahko preskrbimo hiše za stanovanja. Za nadaljna pojasnila se obrnite na A. H. Stamm, 4147 E. 111th St. Cleveland. Telefoni: Broadway 1701 W. po 6. uri zvečer, ali pokličite Ohio State telefon Union 445 tekom dneva. Oglasite se za delo v uradu

Metropolitan Paving Brick Co.
ROOM 1017 RENKERT BLDG. CANTON, OHIO.

DR. L. E. SIEGELSTEIN
Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša posebnost.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. near East 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popoldne od 7. ure do 8. zvečer
Ob nedeljah od 10. do 12. opoldně.

Krvno zdravilo.

Če je vaša kri nečista, če se prikazujejo na površini vašega tedesa izpahki, potrebujete krvnega zdravila, nečesa, kar bo izčistilo kri ter preprečilo razvoj izpahkov. Če hočete imeti res dobro krvno zdravilo, nikar ne pozabite, da je

SEVEROV KRIČISTITELJ

(Severa's Blood Purifier) dobro znan po svojih zdravilnih vrednostih in svoji izborni kakovosti. Priporočajo ga, kjerkoli se smatra, da nečista kri povzroča izpahke, bule, rane, ture in otekline. To je idealno pomladno zdravilo za splošno potrtost in oslabelost. Cena $1.25. Po vseh lekarnah.

Srbeči izpahki sedaj prevladujejo in so znani po svojih neznosnih pekočih učinkih. Vsem, ki trpe na ta ali na kak podoben način priporočamo naj si takoj nabavijo

SEVEROVO
Mazila za obisti in jetra

(Severas Skin Ointment), namažejo naj ga na boleče dele, in mi smo sigurni, da bo hitro pomagalo. To mazilo pomiri in prežene srbečico ter dovoljuje naravi nadaljevati svoj zdravilni proces. Cena 50 c.

Milo zoper izpahke mora biti antiseptično čisto in mora vsebovati take tvarine, ki bodo pomirili in ozdraveli prizadete dele. Vsled tega priporočamo vsem

SEVEROVO
Zdravilno milo za kožo

(Severa's Medicated Soap), kajti mi vemo, da je tako sestavljeno, da odgovarja vsem zahtevam. V vsaki družini naj ga uporabljajo kot antiseptično in zdravilno milo ob raznih prilikah. Cena 25 centov.

Severova družinska zdravila prodajajo lekarnarji vsepovsod. Če ne morete dobiti Severovih zdravil v svoji lekarni, jih naročite od nas ter priložite naročnino.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Nadaljevanje iz druge strani.

Hrvate pod svojim žezlom. A komaj 200 let so vladali narodu kralji narodne krvi, kajti že 1102. leta so prišli Hrvatje pod vlado ogrskih kraljev. Kakor smo mi Sovenci stremili vedno za tem, da se otresemo nemškega jarma, tako so se tudi Hrvatje morali do sedaj boriti z Madžari za svobodo.

Srbi so se delili s prva v več žup, enotne države niso imeli. Šele Štefan I. Nemanja je združil skoro vso zemljo, po kateri so prebivali Srbi, v dedno državo. Ustanovil je vladarsko rodbino Nemanjičev, ki je vladala Srbom več nego dvesto let. Najslavnejši vladarji iz te rodbine so bili Štefan II. "Prvovenčani" dobil je od papeža Honorija III. kraljevsko krono, Štefan Milutin Uroš in Dušan Silni 1331—1355. Zadnji je imel naslov "car Srbov, Grkov in Bolgarov". Ugled, ki ga je imela Srbija za teh vladorjev v zapadni Evropi, pa je gineval, ko je izumrla 1367. leta dinastija Nemanjičev. In baš tedaj bi bilo Srbiji treba največ moči, kajti jeli so jo napadati Turki. Na Vidov dan, dne 15. junija 1389. leta so izgubili junaški Srbi svojo svobodo v bitki na Kosovem polju. Odslej smo tarnali vsi bratski narodi vsak pod svojim nasilstvom: Slovenci pod nemško avstriskim, Hrvatje pod madžarskim. Srbi pa pod turškim.

V silobranu so se dvignili Srbi v začetku 19. stoletja zoper svoje tlačitelje Turke. V teh bojih jih je vodil junaški Črni Jurij, Karagjorgje, ustanovitelj sedanje srbske rodbine. 1813. leta je moral Črni Jurij bežati na Ogrsko, ko pa se je pozneje vrnil v domovino, ga je dal umoriti Miloš Obrenovič, ki je odslej vladal Srbom kakor turški paša. V poznejših časih je še čestokrat divjal boj med Obrenoviči in Karagjorgjeviči, dokler ni volila narodna skupščina leta 1903 sedanjega kralja Petra I., ki je sin kneza Aleksandra in kneginje Perzide Karagjorgjevič. 2. aprila se je poročalo iz Rima po vesteh iz Zagreba, da je bila odstavljena kraljevska rodbina Karagjorgjeviča in da je bila v Belgradu proglašena republika.

Svetovna vojna, ki se je vnela 1914. leta je grozila Srbiji vnovič s poginom, toda kolo časa se je vrtelo tako, da je doneslo svobodo ne le Srbom pač tudi njihovim bratom Slovencem in Hrvatom. Vsi smo združeni sedaj v srečni in bogati državi SHS., v naši Jugosloviji, koje svobodo hočemo braniti tudi do zadnje kaplje krvi, spominjajoč se, koliko gorja so nam prizadejali tujci v teku več stoletij. Lahko smo ponosni na našo Jugoslavijo, kajti v svojih pokrajinah od korotanskih gora do Egejskega morja, pa od Temešvara do Jadranskega morja hrani naša država neizmerna bogastva. Bivši cesar Karol I. sam je rekel par dni pred razsutjem Avstro-Ogrske odličnemu Slovencu: 'Najlepša država, ki bo nastala, bo Jugoslavija!"

M.P.

Soba za 1 ali 2 fanta se odda v najem. 6319 St. Clair ave. (46)

Išče se ženska za hišna dela pri družini s tremi otroci, od 4-7 let. Stara je lahko do 50 let, plača po dogovoru. Tudi otroci se oddajo na stanovanje s hrano. To je radi smrti matere. Kdor ima kaj priličnega naj bo toliko prijazen da se oglasi v upravništvu tega lista. 6119 St. Clair ave. (44)

BIRMA! BIRMA!

Kupite vence, tančice in obleke za naše birmanke dokler še kaj tega blaga dobite. Vse obleke, venci in tančice kupljeno primeni je okusno narejeno in jako poceni. Za obilen obisk se vam priporočam.

BENO B. LEUSTIG,

6424 St.. Clair ave.
Nasproti Sl. N. Doma

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVANSKEGA, št. 138 C. K. of O.

Ima sejo vsako 4. nedeljo ob 2. popoldne v stari šoli sv. Vida. Predsednik: Anton Skulj, 1139 E. 74 St. Podpredsednik: Jos. Glavich 6210 Shade ave. Zapisnikar: Anthony Skulj, 1139 E. 74th St. Finančni tajnik: Josip Perko, 828 E. 76 St. Blagajnik J. Ogrinc, 6026 Glass a.

Bolniška podpora $5.00 na teden; posmrtnina $500.00, $1000, in $2000.

Sprejemajo se praktični katoličani, društvo si je omislilo tudi uniformo. (Fri)

ZAHVALA.

Nižje podpisani se lepo zahvaljujem in priporočam kot slovenskega kontraktorja John Pavliča za popravilo hiš ali pa za novo postavljenje. Posebno dobro izdeluje "porče" po najnovejši modi.

Louis Rehar,
5813 Prosser ave. (44)

POZOR!

Vsem tistim, ki se radi v lepem zaprtem avtomobilu vozijo, naznanjam, da sem vam na razpolago noč in dan za izlete, krste in poroke, Jaz vas peljem za malo ceno, zato se vam priporočam.

JOSEPH VOVK,
pri Jos. Želetu, 6502 St. Clair ave. Tel. Princeton 969 (54)

SALNO DELO

Mi vam nudimo stalno delo in dobro plačo v tovarni za rubber, možem od 18. do 45. leta, ki so dobrega zdravja. Naša tovarna dela v treh oddelkih, vsak po 8 ur na dan.

Mi vam damo priložnost, da se udeležujete naše šole v tovarni, kjer se zastonj učite angleščine.

THE GOODYEAR TIRE, RUBBER CO. AKRON, O.

Vprašajte na 5379 Broadway J. Horky, zastopnik, Cleveland Ohio. (44)

Pomladansko zdravilo. Spomladi je kri po navadi polna nečistoče, ki se nabere skozi zimo. Posledica tega stanja se pokaže na mestih v obliki prišč ev, ran i drugih kožnih bolezni. Mnogokrat je obraz poln teh prišč ev, katerih se želite iznebiti.

Severa's Blood Purifier

(Severov Kričistilec) je treba toraj vzeti vsako spomladi, pravzaprav vsak čas skozi leto, če je vaša kri nečista ali ako znaki kažejo, da vaša moč peša. Prinaša moč, čisti kri in je vdržuje v zdravem stanju, kakor mora biti. Naprodaj v vseh lekarnah Cena $1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Dr. I. S. Rubin
zobozdravnik
5506 St. Clair Ave.
zraven E. 55th St.

Mi vam popravimo vaše zobe brez vsakih bolečin po najnovejših zdravniških metodah. Nasvet zastonj.

Dr. J. V. ŽUPNIK,
SLOVENSKI
ZOBO ZDRAVNIK,
6127 St. Clair Ave.
Knausovo poslopje nad Grdinovo trgovino.
Najboljše zobozdravniško delo po nizkih cenah.
Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer.
Liberty bondi se sprejemajo za v plačilo polne vrednosti.

National Drug Store!
SLOVENSKA LEKANA
Vogal St. Clair ave. in 61. cesta. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

Naprodaj je krasna Peerless limuzina, v jako dobrem stanju pripravna za pogrebe, poroke in drugo. Samo $1200. Gotov denar. Rosedale 1688 J. Princeton 2139 (45)

HIŠE SO SEDAJ

poceni, kupite hitro. Naprodaj imam

dve hiši na enem lotu, 60x140, vsaka 12 sob, jako moderno urejene, proda se poceni, ker gre lastnik na farme. Hiša za dve družini, na 1069 E. 66th St. Hiša za 3 družine, na 1153 Norwood Rd. hiša za eno družino na 6712 Bonna ave. Hiša za 3 družine na 60 cesti, samo en tisoč takoj. Dve hiši na velikem lotu, prodane morajo biti takoj radi dedščine, cena $7200, rent na mesec $70. Hiša za dve družini, na E. 67 cesti, jako poceni. Tri hiše na Norwood Rd. Tri hiše na Addison Rd. Tri hiše na E. 71st St. dve hiši na E. 74th St in pet hiš na St. Clair ave. za trgovino. Naprodaj je 15 hiš v Collinwoodu, na male obroke.

Rojaki, oglejte si te hiše, ker so v resnici jako poceni. Za nadaljna pojasnila se ogla site na 1065 E. 66th St.

J. Lušin,
urad: 6508 St. Clair ave. (44)

Iščem Slovenko za postrežbo v restavrantu. Stalno delo, dobra plača. Josip Bizjak, 6922 St. Clair ave. (44)

Za vsakovrstno plumbersko delo, kopališča, sinke, boilerje, furnese, se oglasite najprej pri meni, predno vprašate drugje. **Prihranite si denar. Vse delo je garantirano.** V tem podjetju in na tem prostoru sem že nad 10 let.

A. J. Budnick & Co.
Plumberji za vas
6723 St. Clair ave.
Tel. Princeton 1193 W.
Bell Rosedale 5417 J. (51)

SEDAJ JE ČAS.

da se spomnite vaših milih in dragih trpinov v stari domovini, kateri nagi, bosi in lačni čakajo na vašo pomoč. Še nikdar v vašem življenju niste imeli prilike vašim milim pomagati v tako veliki in skrajno obupni bedi, kakor ravno sedaj. Upanje je naša največja tolažba na svetu, pomagajmo jim, dokler niso še obupali, ker strah in groza me pretresa, če samo mislim, kaj bi se zgodilo, če celi svet obupa.

Pri tej priliki se vsem cenjenim Slovencem in Slovenkam najtopleje priporočim v nakup vsakovrstne gotove oprave. V zalogi imam kakor vam je znano, vedno najboljše blago po najnižji ceni. Vse blago za stari kraj dobite sedaj pri meni po posebno znižani ceni, in vrh tega vam bom povrnil za vsak funt blaga kupljenega pri meni 15c za poštnino.

Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam

Beno B. Leustig,
6424 St. Clair ave.
nasproti Narodnega Doma. (45)

POZOR!

slovenske in hrvatske gospodinje! Gotovo ne pozabite, da dobite pri meni še vedno najboljše grocerijsko blago ceneje kot kje drugje. Najboljše vrednosti Pridite v našo trgovino, da vam postrežemo.

John Centa, 6105 St. Clair ave.
slovenska grocerija. (x)

Dr. S. Hollander,
zobozdravnik
1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55. cesti nad lekarno
Ure od 9. zjutraj do 8. zvečer.
Zaprto ob sredah pop. tudi v nedeljo zjutraj.

POZOR! PLUMBING!

Ako rabite v hiši zanesljivega delavca za vsakovrstno plumbersko delo, potem se oglasite pri vašem starem, dobro znanem prijatelju

Geo. A. Lorentz,
6203 Superior ave.

Sprejemam vsakovrstna popravila, postavljam kopališča, vsakovrstne sinke, boilerje na paro, za vročo vodo toilete in najnovejše vrste fornese.

CENE NIZKE IN DELO GARANTIRANO!

Bell Phone Rosedale 5224
Princeton, 1319 W. (x25)

Rad bi zvedel za svojega bratranca Frank Mestek, ki se nahaja nekje v Minnesoti že kakih 12 let. Ako kdo ve za njegov naslov, je prošen, da mi naznani, ali pa naj se sam javi. Anton Mestek, 441 E.157th St. Cleveland, Ohio. (44)

ZBOLJŠAJTE ZDRAVJE.

Neka komisija v Clevelandu, pravi v svojem poročilu, da dobri zobje pomagajo zvečati učenje pri šolskih otrocih za 50 do 100 procentov. Preskušnje so dokazale, da ljudje, ki popolnoma prežvečijo svojo hrano, imajo veliko večjo moč kot oni, ki ne delajo tega.

Zboljšajte učno silo vaših otrok in vašo lastno s tem, da se posvetujete z dobrim zobozdravnikom glede tega.

Dr. F. L. Kennedy,
zobozdravnik ,5402 Superior ave. vogal 55. ceste..

Uradne ure od 9. do 12. in od 1. do 5. pop. Ob torkih in petkih popoldne zaprto. Govori se slovensko.

Stanovanje se odda v najem. Slovenka dobi delo, da pomaga v Candy store. 6904 St. Clair a. (44)

V Dalmacijo, Istrijo in Hrvatsko.

SLEDEČE ŽUPANIJE:

ZAGREBAČKA, VARAŽDINSKA, POŽEŠKA, SREMSKA, Belovarsko-Križevačka, VIROVITIČKA, MODRUŠKO-RIEČKA, LIČKO-KRBAVSKA.

Nam je sedaj mogoče pošiljati denar po najnižji ceni v Dalmacijo, Istro in Hrvatsko.

Pridite v naš tujezemski oddelek, ki vam bo z veseljem postregel.

Vložite svoj denar v tej banki, ki je največja v državi Ohio.

4 P. OBR. ABSOLUTNA VARNOST.

FIRST TRUST & SAVINGS CO NATIONAL BANK
247-303 EUCLID AVE. BLIZU SQUARE

Skupno premoženje $125.000.000

Mi čistimo, likamo, popravljamo vaše stare obleke, da zgledajo kot nove. Garantirano delo. Sedaj je čas, da nas pokličete.

Mi pridemo na dom iskat in zopet dopeljemo.

NEW YORK DRY CLEANING CO.
Kunstelj brata, lastnika
6220 ST. CLAIR AVE. Tel. Princeton 1944 W

PRINCETON 1381
Bell Rosedale 1881

AMBULANCA.

Zavsaki slučaj nesreče ali bolezni, če potrebujete ambulanco ali bolniški voz, pokličite katerkoli telefon vsak čas, po noči ali po dnevu. Mi vedno čujemo in odgovarjamo telefon, ker zvoni v hiši obenem Ako vam operator reče, da se ne oglasim ', ne vrjemite, zahtevajte supervisorja, in dobite odgovor od nas takoj.

ANTON GRDINA
6127 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Zelo pripravna garaža se odda v najem. Poizve se na Bliss ave. 6608. (44)

Delo dobi Slovenka za hišna opravila. Oglasi naj se na 5508 St. Clair ave. (44)

Spomladanski klobuki, srajce, čepice, kravate ter raznovrstno perilo je pravkar došlo.

Velika zaloga deških oblek. Krasne novosti moških oblek po meri, delo garantirano.

BELAJ & MOCNIK 6205 ST. CLAIR AV. CLEVELAND, OHIO

GOZDARJEVI SPOMINI.

(Spisal Jos. Kostanjevec.)

"Ivan je prišel, gospod Jelenko, brat Ivan. Pojdite doli, ako imate količkaj časa. In zlasti vas želi poznati, to je rekel še posebej. Sam bi prišel že sedaj gori, a ves je še prašn in truden. Pridite!"

"Prav rad, Anica, pridem takoj."

Kmalu potem smo sedeli vsi skupaj v izbi zraven kuhinje, in govorili kakor bi in beseda je tekla kakor bi bili že stari znanci.— Takoj popoldne sva z Ivanom obiskala župnika in učitelja. Oba sta bila vesela tega obiska in ponosna nanj, župnik nas je pa še posebej povabil z učiteljem skupaj drugi dan na obed.

Od zdaj sva bila z Ivanom skoro vedno skupaj. Dan za dnevom se ni naveličal, da ni hodil z menoj po vseh mojih potih, ne meneč se za trud in neredno hrano. Na teh potih sem pa tudi jaz spoznal, kako obsežno znanje je imel že Ivan tistikrat, kako kako je bil sploh že tistikrat resen nad svojo starst. Poleg znanja ga je dičila zlasti ljubezen do svojega naroda in ljubezen do rodne domače grude.

"Ponosen sem," je dejal večkrat, "da sem rojen na Črni. Gorsko selo, daleč od ljudi, a vendar je našla vanj sreča svojo pot. Sreča nam je došla po možeh, ki sta o prvem koraku na te trate razumela svojo nalogo in sta jo tudi vršila in jo še vršita z vso vstrajnostjo in z vso ljubeznijo. Res je sicer, da jima je bila pot pripravljena že po njiju prednikih, vse časti vrednih možeh, toda največ sta storila in še delata sama, dasi to v svoji skromnosti zanikata. Malo je takšnih mož kakot sta župnik in učitelj,to priča delo njiju rok ob vsakem koraku."

Pritrditi sem mu moral, saj sem imel skoroslehrni dan priliko, da sem gledal in videl z občudovanjem uspeh za uspehom.

"Pa nič bi ne bilo napačnega," je nadaljeval nekega dne Ivan, "ako bi jima priskočila na pomoč tudi midva. Mislim namreč tako: Dozdaj nimamo v Črni nobenega pravega zbirališča, kjer bi se prerešetavale naše zadeve, kjer bi pa tudi izvedeli o zadevah, ki so na vrsti drugod in so začele pretresati svet od vseh strani. Mislim namreč, da bi se ustanovilo bralno društvo z ljudsko knjižnico, a vse pod vodstvom župnikovim in učiteljevim, morda tudi vašim, ako bi imeli toliko prostega časa na razpolago. Skrbeti bi bilo, da sprejema ljudstvo le to, kar je dobrega in se tako obrani hudega."

Posledica takšnih razgovorov je bila, da se je res še tisto jesen ustanovilo bralno društvo na Črni in kmalu potem tudi kmečka hranilnica. Tudi se je cerkveni pevski zbor razširil v redni pevski zbor, kjer je učitelj poučeval najlepše narodne pesmi. Vobče je postalo živahno na Črni, a sicer je šlo vse svojo navadno mirno pot, značaji se niso izpremenili, ostali so trdni kakor skale okoli njih

Nekoliko dni pred Ivanovim odhodom sva sedela z njim prav na onem hrastovem brunu pred kapelico, kjer so bili prinesli oni dan iz gozda Trnovčevega Franceta. Spomnil sem se tisti hip onega nad vse žalostnega sprevoda in omenil sem o tem tudi Ivanu.

"Bog ve, kdo bo tam zagospodaril, ko je usoda tako kruto posegla ob najneugodnejšem času v to rodovino in jo razdejala," sem dejal in pogledal Ivana, ki je zamišljeno zrl tja doli na Črno.

"To je veliko vprašanje," je odgovoril Ivan. "Kolikor pomnim, se v Črni še ni primeril tako žalosten slučaj. Da bi se kdo priženil na posestvo, se tudi že dolgo ni zgodilo, vsaj na takšno posestvo ne kot je Trnovčevo. In tukaj sedaj-le res ne kaže drugega; moralo se bo zgoditi, in to zgoditi prav kmalu."

"Res je," sem mu pritrdil. "Stari je od onega dne ves izgubljen, baje se mu celo meša, in ona se je sključila ter hodi okoli z objokanimi očmi, da se mora smiliti mrzlemu kamenu. Vse gospodarstvo in gospodinjstvo je prav za prav v rokah Ivanke same in kako je to hudo, si more človek samo misliti."

"Kaj pa Tončka nevesta?"

"Ta si je že izjokala oči in Tratnik je ne sme pogledati, da se ne bi na glas razjokal tudi on, da si je mož, ki je bil že v bitkah in je gledal večkrat brez strahu smrti naravnost v oči."

Umolknila sva oba, in težke so bile najine misli. Niti po poti proti domu se nisva mogla prav razvedriti, nekaj tesnega je leglo na naju, kakor slutnja prihajajočih viharnih dni.

Ko sva prišla v vas, je učitelj sedel na vrtu pred šolo. Večerno jesensko solnce se je vpiralo s poslednjimi žarki v cerkev in zvonik ter obsevalo šolo in župnišče, da so se svetile šipe kakor čisto zlato.

Razveselil se je naju učitelj, ko sva se ustavila pred njim in povabil naju je v sobo. Izgovarjala sva se, da je že pozno in je treba iti domov, toda nič ni pomagalo, morala sva stopiti.

"Samo za hipec," je dejal ter nama ponudil sedež.

Jaz sem bil tisti dan prvič v njegovem stanovanju, prej sva se navadno dobila vedno-le v župnišču, samo včasih tudi drugod.

"To je moja soba, in sicer soba za vse," je dejal in pokazal z roko naokoli. "Druge ne rabim. Navadil sem se je tako v teh dolgih letih, da bi jo ne mogel pogrešati prav tako malo, kakor del samega sebe. Od tod skozi to okno vidim vso Črno kakor na dlani, vidim kaj se godi na njivah in travnikih, od tod se mirazprostira prav pred očmi vsa daljna pokrajina do morja. Kolikrat sem zlasti prve dni svojega bivanja presedel tukaj, tedaj, ko se še ni umirilo moje življenje, ko je še mladost plula po mojih žilah in je neutešno hrepenenje prežemalo vse moje bitje. Kolikrat sem si želel i meti peruti, da bi splul tja v sinjo daljavo, tja v svet čudoviti in v vrvenje njegovo, da bi ga užival z vsem duškom. Tja vun, tja daleč, v takšni samoti ni meni obstanka!"

V njegovih očeh je zasvetil mladeniški ogenj, toda samo za trenotek.

Dalje prihodnjič.

NEMCI PRED MIROVNO KOMISIJO.

Pariz, 13. aprila. Sluti se da bodejo nemški mirovni zastopniki poklicani pred mirovno komisijo dne 26. aprila, da podpišejo točke, katere so sprejeli zavezniki.

DARILA ZA BIRMO!

Mi jih imamo polno zalogo. Oglasite se pri

HUETER JEWELRY CO.

Največja zaloga zlatnine, ur, diamantov, srebrnine v tem delu mesta. Pri nas dobite najfinejše, garantirano blago po garantirano nižjih cenah kot kje drugje.

ODPRTO VSAK VEČER.

HUETER JEWELRY CO.

5372 ST. CLAIR AVENUE

Oba telefona.

PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim Slovencem in Slovenkam se najtopleje priporočam v nakup vsakovrstne ženske in otročje zgotovljene oprave, kakor: fine ženske in otročje spomladanske suknje, obleke z žeketom, princes obleke, krila, bluze, fine šlingane obleke za deklice, otročje slamnike spodnje obleke, rokavice, nogavice, itd.

Vse blago kupljeno pri meni je sveže, trpežno, fino izdelano in iz najboljšega blaga.

Cene vsemu blagu so kakor po navadi pri meni vedno nižje kakor drugje. Pridite in prepričajte se.

Pri tej priliki želim iskreno vsem cenjenim Slovencem in Slovenkam vesele velikonočne praznike.

Za obilen obisk in podpiranje mojega podjetja se vam najtopleje priporočim,

Beno B. Leustig,

6424 ST. CLAIR AVE.

Nasproti Narodnega Doma

SEZONA JE TUKAJ.

Gotovo je, da imate tudi vi gosp. automobilist nekaj "tajerjev" ki potrebujejo popravila predno rabite vaš avtomobil za nedeljske izlete. Dobro veste, da morate imeti vedno dobre tires ako se hočete voziti, toda zakaj ne bi dali vaše stare tires v popravilo, ki vam služijo potem ravno tako kot novi.

Se priporočamo

The Eagle Auto & Tire Repair Shop

ED. KALISH, lastnik

zadaj za A. Grdinovo dvorano na

6127 ST. CLAIR AVE.

VELIKA VELIKONOČNA RAZPRODAJA

SE ZAČNE TA TEDEN IN BO TRAJALA SAMO MALO ČASA.

Vzemite to priliko, da si prihranite denar, kupite v Wolkov zlatarski trgovini, 6428 St. Clair Ave., vogal Addison Rd. Vsa zaloga ur, diamantov, srebrnine in zlatnine, se proda po sledečih cenah:

URE BUDILKE:

$1.00 budilke po	63c
$1.50 budilke po	98c
$2.00 budilke	$1.39
$2.50 budilke	$1.85

SOBNE URE:

$6.00, 8 dnevne ure	$2.98
$9.00, 15 dnevne ure	$5.25
$12.00, 15 dnevne ure	$6.75

ŽEPNE URE:

$15.00 Elgin, 7 kamnov, 20 let garantirane zlate ure	$10.75
$18.00 Elgin ali Waltham zlate 20 let garantirane ure	$12.75
$22.50 zlate, 25 l. gar. ure	$15.50
$28.00 Elgin ali Waltham 17 kamnov, 25 let garant. ure po	$17.50

Vse ženske ure po polovični ceni.

BRAZLETI:

$9.50 ženski brazleti z uro	$5.75
$12.50 ženski brazleti z uro	$7.75
$5 in $6, 25 let gar. brazleti	$2.98
$9 in $10 zlati brazleti	$5.75

VERIŽICE IN PRIVESKI:

$4 verižice in priveski, 20 l. gar.	$1.98
$5 in $6 verižice	$2.98

LAVALIERES:

$5.00 lavalieres	$2.98
$4.00 lavalieres po	$1.69
$7.50 sol. zlato z diamantom	$3.98
$10.50 diamantni lavalieres	$5.75

Vsi drugi po polovični ceni.

MOŠKI PRSTANI:

$7.50 sol. zlati prstani po	$4.50
$6.50 sol. zlati prstani po	$3.75

ŽENSKI PRSTANI:

$4.00 solidno zlato po	$1.98
$5.00 solidno zlato po	$2.50
$7.50 solidno zlato po	$3.75

POROČNI PRSTANI:

$6 in $7 karat zlato, poročni prstani, vsi vzorci po	$3.75

OTROČJI PRSTANI:

$1.00 zlati prstani po	39c
$2 in $2.50 sol. zlati prstani	49 in 69c

UHANI SOLIDNO ZLATO:

$2.50 do $3.50 vredni po	98c

SREBRNINA:

$5.50 namizno orodje	$2.98
$5.00 namizno orodje	$2.75
$10 in $12, 26 kosov namiznega orodja, vilice, noži in žlice	$5.75

Na tej razprodaji je tudi mnogo brošk, igel, glavnikov, verižic, brušeno steklo in vsa druga zlatnina. Izrežite ta oglas, prinesite ga s seboj in dobite lepo darilo pri vsakem nakupu. Pomnite prostor:

N. WOLKOV, 6428 St. Clair Ave. vogal Addison Rd.